

s	ft:	Revisjonsrapport
----------	------------	-------------------------

Rapport nr.:	2007.017.R.SFT (Revidert)		
Virksomhet:	Fesil ASA Holla Metall	Organisasjonsnummer:	873175702
Virksomhetens adresse:	7200 Kyrksæterøra	SFTs saksnr.:	408/95-017 2002/375
EMAS-registrert:	Nei	Anleggsnummer:	1612.013.01
ISO-14001-sertifisert:	Ja		
Regelverk:	Forurensningsloven (og/eller Produktkontrollloven) med tilhørende forskrifter	Tidsrom for revisjonen:	21. – 24.05.2007
		Antall sider:	8
Utslippstillatelse av:	30.06.2006		
Risikoklasse:	1	SFTs revisjonsgruppe:	Jon G. Klonteig Per Morten Myhra
Gebysats:	2	Kontaktperson fra virksomheten under revisjonen:	Hans Peter Hansen Arild Tverdal

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen.

Følgende tema ble behandlet under kontrollen:

- Kjemikalier, substitusjon, deklarerer til Produktregisteret og HMS-datablad.
- Status mht. utfasing av PCB i lysarmatur og isolerglassruter.
- Risikovurderinger og avviksbehandling.
- Kvalitetssikring av utslippsdata til luft og vann inkludert klimagassutslippene.
- Drift, ettersyn, vedlikehold og kontroll av renseanlegg knyttet til smelteovner.

Hovedkonklusjon:

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

- Virksomhetens rutiner for overholdelse av kjemikalierregelverket er mangelfulle.

I tillegg ble det gitt følgende anmerkninger:

- Virksomheten kan kvalitetssikre utslippsdataene til luft og vann bedre.
- Risikovurderingene som er gjennomført for forhold knyttet til ytre miljø kan bedres.

Utarbeidet dato: 25.06.2007

Godkjent dato: 25.06.2007

Sign.:

Sign.:

Revisjonsleder: Per Morten Myhra

Overordnet: Anne-Elisabeth Arnulf

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	3
2.	Dokumentunderlag	3
3.	Omfang	4
4.	Avvik	4
5.	Anmerkninger	5
6.	Andre forhold	6
7.	Gjennomføring	7

Vedlegg:

Vedlegg 1:	Deltakere ved SFTs systemrevisjon	8
------------	-----------------------------------	---

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Fesil ASA avdeling Holla Metall i perioden 21. – 24.05.07. Revisjonen inngår som en del av SFTs planlagte kontrollvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for ytre miljø. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved samtaler med sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- *AVVIK* defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.* (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- *ANMERKNING* defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven).
- Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier.
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).
- Forskrift om klassifisering og merking av farlige kjemikalier.
- Stofflisten for farlige kjemikalier.
- Korrespondansen mellom virksomheten og SFT.
- Virksomhetens dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.
- Utslippstillatelsen av 30.06.2006.
- Tilsendt bakgrunnsdokumentasjon for rapportering av årlig utslipp til luft og vann og generert mengde avfall.

3. Omfang

SFTs systemrevisjon omfattet følgende områder:

- Kjemikalier: substitusjon
deklarering til Produktregisteret
HMS-datablad.
- Prosessanlegg: beregningene av utslipp til luft og vann (kvalitetssikring av utslippsdata)
samt drift, ettersyn, vedlikehold og kontroll av støvrenseanlegg.
- Egenkontrollrapporten for 2005 inkludert rapporten for utslipp av klimagasser.
- Kontroll av avløp fra kvartvaskeanlegg, granuleringsanlegg og deponi.
- Utfasing av PCB i lysarmatur og isolerglassruter, samt PCB i bygningsmasser.
- Risikovurderinger av forhold knyttet til ytre miljø og avviksbehandling.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1

Virksomhetens rutiner for overholdelse av kjemikalier regelverket er mangelfulle.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 punkt 7, forskrift om klassifisering og merking av farlige kjemikalier, § 21 ”Deklarasjonsplikt for farlige kjemikalier” og forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier § 4 nest siste avsnitt.

Kommentarer:

Punkt 7 i forskriftsparagrafen sier at det i virksomhetens internkontrollsystem skal forefinnes rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Rutinene skal kunne dokumenteres.

§ 21 i forskrift om klassifisering og merking av farlige kjemikalier omhandler plikten til å deklare og angir hva deklarasjonen til Produktregisteret innebærer når det gjelder opplysninger (kjemikaliet handelsnavn, farekoder, risikoenheter, bruksområder, forbrukte mengder, sammensetning eller innholdsangivelser, helse- og miljøskadelige egenskaper og fysikalske data av betydning) for å kunne vurdere eventuelle farlige egenskaper ved bruk av kjemikaliene.

I nest siste avsnitt i § 4 i forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier står det at ”Helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad skal ajourføres når det foreligger vesentlige nye opplysninger som har betydning for sikkerhet eller forebygging av skader på helse og miljø.

- Virksomheten har ingen rutiner som sikrer at det er samsvar mellom opplysningene som er gitt i datablad og registrert i Produktregisteret.
- Virksomheten har ingen rutine som sikrer systematisk gjennomgang av innhold i datablad etter revisjon av kjemikaliregelverket og stofflisten for farlige kjemikalier. Mange av databladene i virksomhetens kjemikalieoversikt var fra perioden 1999 – 2004. Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier, forskrift om klassifisering og merking av farlige kjemikalier og stofflisten for farlige kjemikalier har blitt revidert flere ganger de siste år (stofflisten senest i oktober 2005). Samlingen med datablad må derfor gjennomgås med tanke på oppgradering.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten kan kvalitetssikre utslippsdataene til luft og vann bedre.

Kommentarer:

1) Årlig utslipp til vann

- Utslipet av suspendert materiale (SS) fra vaskingen av kvarts har basis i en årlig prøvetaking. I punkt 9.2 i utslippstillatelsen av 30.06.2006 står det at virksomhetens kontroll av egne utslipp skal være kvalitetssikret. I det ligger det at virksomheten skal kunne stå inne for de utslippene som årlig rapporteres til SFT. En prøvetaking og analyse med hensyn på SS er i denne sammenheng for lite for beregning av årlig utslipp. Resultatene fra en prøvetakingskampanje bør legges til grunn for kontrollfrekvensen.
- Eventuelle utslipp fra granuleringsanlegget og med avsig fra deponiet må inngå i virksomhetens rapportering av årlig utslipp dersom de vurderes å ha miljømessig betydning.

2) Årlige utslipp av CO₂

- I utslippsregnskapet for utslipp av CO₂ skal det prosessrelaterte CO₂-utslippet fra bruken av fossile råstoffer korrigeres for den ekvivalente karbonmengden som omdannes til metan (CH₄). Den ekvivalente mengden CO₂ som tilsvarer utslippet av CH₄ skal med andre ord trekkes fra i CO₂-regnskapet, jf. avsnitt B3.1 ”Utslipp av CO₂ fra produksjon av ferrolegeringer” i Regler for beregning og måling av klimagassutslipp fra virksomheter som inngår i forståelsen mellom Norsk Industri og Miljøvern-departementet.

3) Mangler ved målekonsulentens rapporter

Virksomheten benytter en konsulent for måling av utslipp av støv fra sikte- og knuseanlegget for ferdigvarer.

- Avvik fra isokinetisk utsugning blir ikke angitt. Utsugingshastigheten skal ideelt sett ligge i området fra -5 % under til +15 % over isokinetisk utsugning. Ved avvik utenfor området skal resultatet fra støvmålingen ifølge NS-EN 13284-1 normalt forkastes. Dersom måleresultatet likevel aksepteres skal det gis en begrunnelse.

- Driftstilstanden under målingene blir ikke angitt.
- Av konsulentens rapporter fremgår det ikke om prøvetakingen har avvirket fra beskrivelsen i målestandarden eller ei. Hvis anvendte metode for prøvetaking avviker fra gjennomføringen beskrevet i standarden skal det redegjøres for hvilke konsekvenser dette eventuelt vil ha på resultatet.

Anmerkning 2

Risikovurderingene som er gjennomført mot forhold knyttet til ytre miljø kan bedres.

Kommentarer:

- Utslippet fra granuleringsanlegget er ikke tatt med i risikovurderingene som er gjennomført.
- Det kan oppnås bedre oversikt av status med hensyn til oppfølging og gjennomføring av tiltak dersom alle risiki rettet mot ytre miljø samles for seg. Risikoanalysen var under revidering da kontrollen ble gjennomført. I den "gamle" risikoanalysen er miljørisikoforholdene angitt avdelingsvis.

6. Andre forhold

1. PCB-holdig lysarmatur og isolerglassruter

Virksomheten eier bygg og anlegg som er bygget/rehabilitert i perioden 1960–1980. PCB-kondensatorer i lysarmatur og i isolerglassruter er kartlagt og utfasingsplan foreligger. Alle PCB-kondensatorer vil være utfaset innen 31.12.2007. Holla Metall har 43 PCB-holdige isolerglassruter i bygningsmassen. Alle isolerglassruter er forskriftsmessig merket.

SFT gjorde virksomheten oppmerksom på at kravet knyttet til utfasing av PCB-holdig lysarmatur også omfatter utendørs belysning. Frist for utfasing av slik armatur er 01.07.2008.

2. PCB-holdig mørtel, fuge- og avrettingsmasse, lim og maling i bygningsmasser

Holla Metall har ikke kartlagt om det tidligere er benyttet PCB-holdige materialer som mørtel, fugemasser, avrettingsmasse, lim og maling på bygg og i anlegg. I bygg reist eller rehabilitert i perioden 1960-1980 kan PCB-holdige produkter som angitt være brukt. Dersom slike bygg rives eller rehabiliteres vil farlig avfall kunne genereres. Farlig avfall skal deklarerer og leveres til godkjent mottak. Det at virksomheten ikke har undersøkt om bygningene inneholder slike PCB-holdige produkter er egentlig en anmerkning, men SFT har valgt å omtale forholdet her siden det ikke ble presisert godt nok under selve revisjonen.

3. Korrigering for S-innhold i karbonholdige råvarer ved beregning av CO₂-utslipp

SFT vil ta kontakt med Sintef for å få deres vurdering av om det er nødvendig å korrigere for S-innholdet i de karbonholdige råvarene ved beregning av det prosessrelaterte utslippet av CO₂ fra produksjonen av ferromangan/ferrosilium. Bransjen mener dette ikke er relevant siden karboninnholdet i råvarene kan bestemmes direkte.

7. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte 21.05.06: Informasjon fra SFT om gjennomføringen av revisjonen og etterfølgende saksgang.

Intervjuer og verifikasjoner 21. - 23.06: Totalt ble det ført samtale med 11 personer.

Avsluttende møte 24.05.06: Oppsummering med presentasjon av resultater.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over funksjonen til deltakerne på systemrevisjonen.

